

ІКТ В ПОЗАШКІЛЬНІЙ ОСВІТІ: ОГЛЯД РЕСУРСІВ ДЛЯ ПІДЛІТКІВ

Актуальність теми дослідження. В сучасному світі інформація та інформаційні технології широко використовуються суспільством, не залишаються осторонь і працівники освіти. На даний час, педагоги активно використовують можливості інформаційно-комунікаційних технологій в процесі навчання і виховання дітей та молоді. До навчально-виховного процесу широко залучаються новітні технології, програмне забезпечення навчального спрямування, проводяться вебінари, розробляються дистанційні навчальні ресурси. Для більшого заохочення до позашкільної освіти, здобуття нових знань, умінь та навичок, становлення активної соціальної позиції дітей та підлітків, бажання до самовдосконалення, самовиховання, працівники позашкільних навчальних закладів, організатори дитячих та юнацьких об'єднань та батьки повинні бути готові до вирішення даних задач із використанням всіх можливостей, які надає інтенсивний розвиток сучасних інформаційних технологій.

Постановка проблеми. На даний час, завдяки можливостям Інтернет, доступ до будь-якої інформації майже не обмежений (ані в просторі, ані в часі). Підлітки і їх батьки більшу частину вільного часу проводять за комп'ютерами. Але, частіше за все, навички пошуку корисної інформації і в тих і в інших недостатньо сформовані. Через це виникає необхідність ознайомити дітей, педагогів та батьків із корисними ресурсами позашкільних закладів. Що допоможе більш зацікавити підлітків до самовиховання, сприятиме їхньому становленню як особистості.

Виклад основного матеріалу. Цікавим фактом є те що Президент України оголосив 2013 рік – роком позашкільної освіти. Проаналізуємо, що відомо більшості педагогів, батьків та підлітків про позашкільні заклади. Офіційна статистика по місту Києву станом на 2010 рік надавала таку інформацію щодо позашкільних навчальних закладів в системі освіти: «Позашкільні навчальні заклади міста знаходяться в підпорядкуванні різних структурних підрозділів Київської міської державної адміністрації. У системі освіти м. Києва функціонує 63 позашкільні навчальні заклади, з яких 17 комплексних і 46 профільних (таблиця 1 додається)». Де в таблиці перераховуються позашкільні заклади міського та районного підпорядкування – Київський Палац дітей та юнацтва; Міжнародний центр дитячо-юнацького туризму; Київський міський Будинок учителя; Київська Мала академія наук учнівської молоді; палаци, центри, будинки дитячої та

юнацької творчості; центри військово-патріотичного виховання; школа мистецтв; дитячо-юнацькі спортивні школи (з них 9 мають статус спеціалізованих дитячо-юнацьких шкіл олімпійського резерву), та інші.

Крім того зазначається, що: «У цих позашкільних закладах займається 87,5 тисяч дітей (39,4 % від загальної кількості школярів міста), з них 14,0 тис. дітей відвідують 24 дитячо-юнацькі спортивні школи системи освіти, а також виховуються в Київському спортивному ліцеї-інтернаті» [2].

Таким чином ми бачимо, що лише частина дітей займається у свій вільний час в гуртках, студіях, школі мистецтв, тощо. Чим зайнята інша частина школярів? Статистика відповіді не надає.

Зазначимо, що крім загальновідомих гуртків, студій, центрів творчості існують і інші організації, які створені з метою реалізації творчих здібностей, задоволення інтересів, захист прав та свобод дітей та підлітків.

Законом України «Про молодіжні та дитячі громадські організації» [1] зі змінами (останні внесені 06.01.2011 року) визначені такі поняття:

- молодіжні громадські організації – об'єднання громадян віком від 14 до 35 років, метою яких є здійснення діяльності, спрямованої на задоволення та захист своїх законних соціальних, економічних, творчих, духовних та інших спільних інтересів;
- дитячі громадські організації – об'єднання громадян віком від 6 до 18 років, метою яких є здійснення діяльності, спрямованої на реалізацію та захист своїх прав і свобод, творчих здібностей, задоволення власних інтересів, які не суперечать законодавству, та соціальне становлення як повноправних членів суспільства.

Також статтею 4 цього Закону [1] визначено, що: «... засновниками молодіжних та дитячих громадських організацій можуть бути громадяни України, а також іноземці та особи без громадянства, що перебувають в Україні на законних підставах, які досягли 15-річного віку. Засновниками спілок молодіжних та дитячих громадських організацій є молодіжні та дитячі громадські організації».

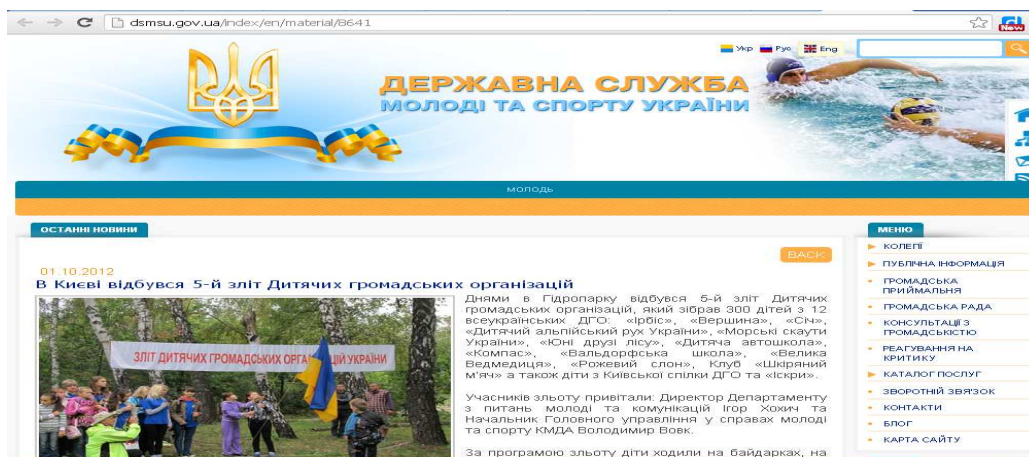
Крім того варто підкреслити, що членство в таких організаціях є добровільним, але членство неповнолітніх віком до 10 років здійснюється за письмовою згодою батьків. Членство дорослих в таких організаціях має не перевищувати 10 % загальної кількості членів.

Отже, проаналізувавши вище зазначені дані можна сказати, що в дитячих та молодіжних громадських об'єднаннях (організаціях) формуються та розвиваються такі

соціально важливі якості особистості як самостійність, соціальна активність, відповідальність, самоконтроль, самовиховання, тощо.

Згідно Закону України молодіжні та дитячі громадські організації мають інформувати громадськість про свою діяльність. Задля виконання даної умови та залучення до активної громадської діяльності більшого кола дітей та молоді дитячі та молодіжні організації використовують всі доступні на сьогодні засоби, в тому числі і мережу Інтернет. Ознайомимось та проаналізуємо інформаційні ресурси деяких з них..

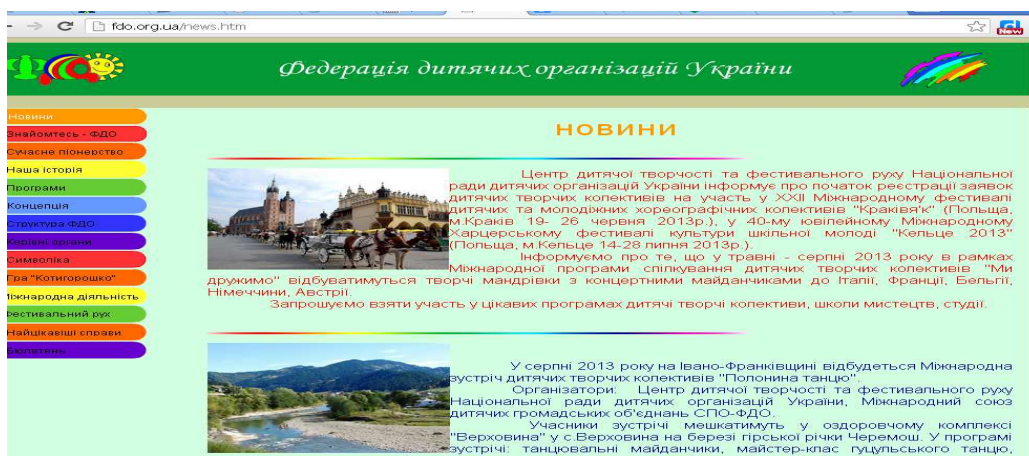
Розпочнемо наш огляд з сайту державної служби молоді та спорту України (Режим доступу: dsmsu.gov.ua. – дата доступу 20.03.13). Сайт може стати корисним для членів громадських організацій. Тут можна знайти дані щодо створення громадської ради при Державній службі молоді та спорту України, отримати відомості про її членів, ознайомитись із рішеннями, що прийняті Радою. Крім того, на сайті можна звернутися із запитанням, скаргою чи пропозицією.

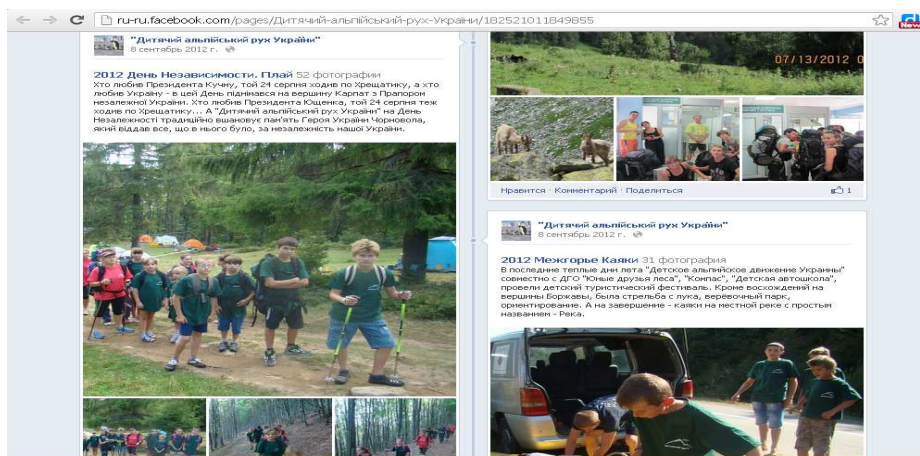
Корисним для батьків, класних керівників, активної молоді буде сайт Київського міського центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді (Режим доступу: www.ssm.kiev.ua. – дата доступу 20.03.13). На сайті розміщено інформацію щодо клубів за місцем проживання, соціальних програм та проектів, матеріали в допомогу соціальному працівникові.

Сайт Федерації дитячих організацій України (Режим доступу: fdo.org.ua. – дата доступу 20.03.13) для активної молоді та дітей, які цікавляться активним відпочинком, фестивалями творчості, спілкуванням з однолітками на території України та за її межами.

Діти та молодь, які захоплюються спортом (альпінізм, сноубординг, туризм, тощо) можуть опанувати різні його види і не вступаючи до спортивної школи. В цьому їм допоможе дитяча громадська організація «Дитячий Альпійський рух». Дана організація активно використовує соціальні мережі для інформування широкої аудиторії дітей та підлітків щодо своєї діяльності.

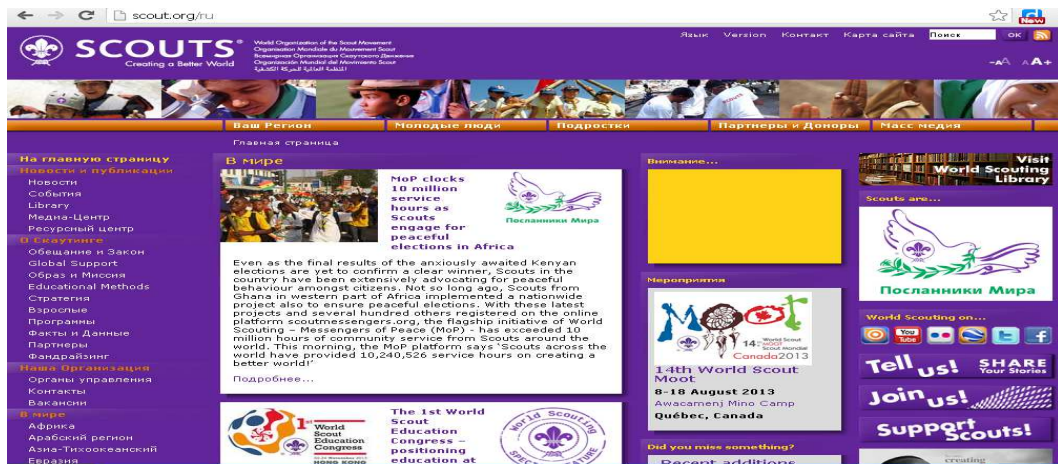

Найбільш цікавими, на наш погляд, є організації Скаутів та ті організації, що використовують скаутський метод. Слід зазначити, що скаутська організація – добровільний, неполітичний рух, що ставить за мету сприяти вихованню дітей на основі системи цінностей, які відображені в скаутських законах (наприклад, скаут чесний та справедливий; скаут чистий в думках, словах, справах, тілом та душею; скаут допомагає ближнім; скаут друг природи, тощо). Виховання активної та самореалізованої особистості досягається за рахунок залучення підлітка до неформальної освіти, використання методу, що робить кожного головним діючим лицем та цензором у особистого розвитку.

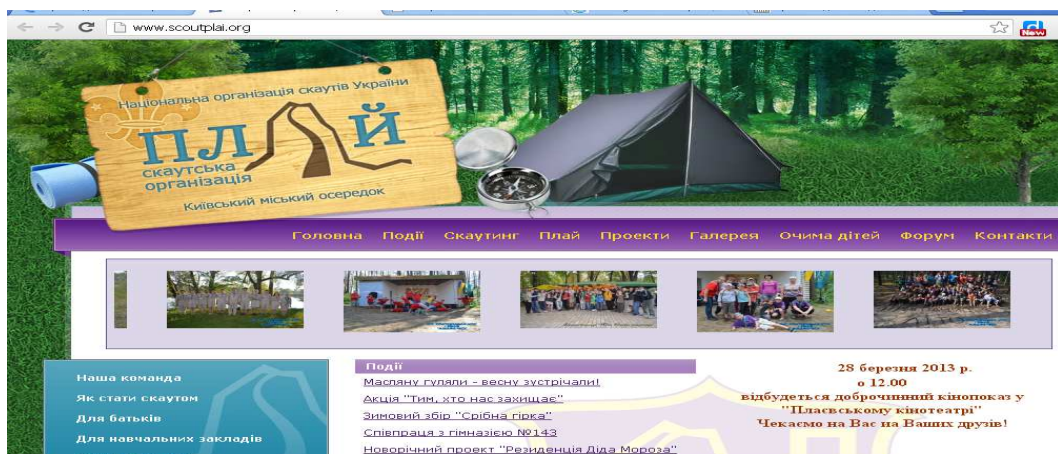

Скаутські організації мають свою структуру, символіку, традиції та поєднують велику кількість дітей та молоді, які мають різноманітні уподобання. Наведемо лише декілька з багатьох;

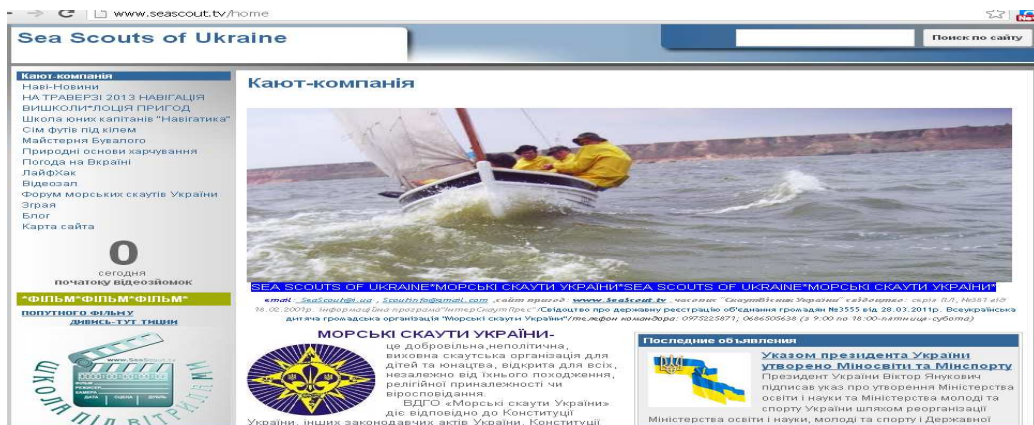
- сайт всесвітнього скаутського бюро (Режим доступу: scout.org. – дата доступу 20.03.13),

- сайт київської скаутської організації «Плай» (Режим доступу: scoutplai.org. – дата доступу 20.03.13),

- сайт Всеукраїнської дитячої громадської організації «Морські скаути України» (Режим доступу: seascout.tv. – дата доступу 20.03.13),

Отже, деякі громадські дитячі та молодіжні організації представлені в Інтернеті, але на сьогоднішній день не існує єдиної бази даних, яка б могла полегшити пошук та доступ до інформації щодо діяльності даних організацій. Це пов'язано з багатьма факторами – недостатнє висвітлення в засобах масової інформації проектів та заходів громадських організацій, недостатнє фінансування, мала зацікавленість батьків в активному дозвіллі дітей, тощо.

Створення єдиної бази громадських організацій, поширення інформації щодо їх діяльності серед педагогів, батьків та підлітків, активне використання соціальних мереж, Інтернет та засобів масової інформації, організація масових проектів та заходів для популяризації позашкільних закладів допоможе залучити до суспільно-корисної діяльності дітей та підлітків, виховати соціально-активну особистість.

Список використаних джерел:

1. Закон України Про молодіжні та дитячі організації – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/281-14/>. – дата доступу 20.03.13.
2. Позашкільні навчальні заклади в системі освіти м. Києва – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.guon.kiev.ua/files/2/poza.pdf>. – дата доступу 20.03.13.